

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Гуменюк Мар'яна Мирославівна*, кандидат економічних наук, доцент
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича;
старший науковий співробітник

Прикарпатська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту
сільського господарства Карпатського регіону
Національної академії аграрних наук України

Неміш Дмитро Васильович**, кандидат економічних наук,
старший науковий співробітник,

заступник директора з наукової роботи

Прикарпатська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту
сільського господарства Карпатського регіону
Національної академії аграрних наук України

*ORCID 0000-0001-8420-9730

**ORCID 0000-0002-8775-9305

Дата надходження статті: 18.02.2026

Дата прийняття статті: 10.03.2026

Дата публікації статті: 27.03.2026

Вступ. Сільське господарство є критично важливим сектором, який потребує значних інвестицій для забезпечення продовольчої безпеки та сталого розвитку. В сучасних умовах держава не може в односторонньому порядку сприяти вирішенню проблем, які сформувалися в аграрному секторі. Питання формування ефективних механізмів взаємодії між державним і приватним секторами набуває особливої значущості. Державна політика орієнтується на залучення приватного сектора як стратегічного партнера для реалізації проєктів із високим рівнем капіталомісткості. З цією метою в більшості країн світу вже давно використовують державно-приватне партнерство (ДПП), яке характеризується високою результативністю, проте для України даний інструмент на сьогоднішній день є новим явищем.

Наявність великої кількості проблем розвитку аграрного підприємництва в країні змушує розглядати нові підходи до їх вирішення на основі державно-приватного партнерства. Необхідним є налагодженої співпраці на засадах державно-приватного партнерства між органами державної влади, місцевого самоврядування, аграрними товаровиробниками та населенням з метою формуванню сталої економічної бази для сільського господарств. Застосування публічно-приватного партнерства у сфері аграрного виробництва відкриє нові можливості для інтеграції до міжнародних фінансових ринків, залучення іноземного капіталу та забезпечить стимулювання розвитку сільських територій в умовах повоєнного відновлення.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. Аналіз останніх досліджень свідчить про зростаючу увагу науковців до розвитку державно-приватного партнерства як інструменту розвитку аграрного сектору. Так, П. Тарабановський здійснив систематичний огляд теоретичних засад державно-приватного партнерства та виокремив основні етапи його розвитку [1]. Н. Усата обґрунтувала основні шляхи активізації ДПП, як механізму залучення інвестицій у відбудову та розвиток аграрного сектору

© Гуменюк М. М., Неміш Д. В., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

економіки України [2]. Н. Резнік та інші здійснили SWOT-аналіз перспективи державно-приватного партнерства в сільському господарстві [3]. Л. Дідковська досліджувала зарубіжний досвід реалізації проектів державно-приватного партнерства у зрошуваному землеробстві [4]. Дослідженню ролі ДПП у інноваційному розвитку сільськогосподарських підприємств присвячені праці закордонних науковців. Зокрема К. Моредду зазначала, що ДПП все частіше використовуються в сільськогосподарських інноваціях для залучення державних коштів, підвищення ефективності та покращення адаптації інновацій до попиту, щоб сприяти ширшому та швидшому поширенню [5]. Ф. Германс та інші дослідили сильні та слабкі сторони чотирьох типів державно-приватних партнерства у сільськогосподарських інноваціях [6]. М. Ранкін та інші розглядали потенціал ДПП для сприяння досягненню цілей сталого розвитку сільського господарства країн, що розвиваються, зокрема малих фермерів [7].

Незважаючи на значну кількість наукових досліджень щодо впровадження ДПП, необхідно зазначити, що теоретико-методологічні проблеми розвитку аграрного сектору на основі даного інструменту поки що залишаються не вирішеними та потребують поглибленого вивчення. Це створює підґрунтя для подальших наукових досліджень.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні доцільності застосування механізму державно-приватного партнерства для вирішення проблем інноваційно-інвестиційного розвитку аграрного підприємництва.

Основний матеріал і результати. Децентралізація системи державного управління та інституційні зміни ринкового середовища сприяли суттєвому підвищенню ролі аграрного підприємництва у розвитку сільських територій та забезпеченні їх повоєнного відновлення. Економічне зростання та спроможність територіальних громад напряму залежать від розвитку даних суб'єктів, які зазвичай є соціально відповідальним бізнесом. Разом з тим процес децентралізації дає можливість розвивати аграрне підприємництво згуртовуючи виробників та стимулюючи їх до кооперації.

Вирішення проблеми державної підтримки розвитку аграрного підприємництва безпосередньо стосується утворення інноваційних засобів із підтримки і збереження підприємницького потенціалу даних господарств [8, с. 68]. Однак ступінь і механізми державної підтримки розвитку підприємництва на сільських територіях не повинні замінювати підприємницьку ініціативу, а сприяти самоорганізації, саморегулюванню, саморозвитку, самоконтролю та самоактивізації підприємництва [9, с. 80].

Наразі через обмеженість фінансових можливостей навіть розвинені країни не в змозі самостійно забезпечити реалізацію суспільно значущих проектів. Дефіцит бюджетних коштів та необхідність розвитку галузі спонукають державу брати курс на масштабне залучення ресурсів приватного сектору. Саме тому об'єднання капіталу, досвіду та ресурсів приватного й державного партнерів через механізм ДПП стає суттєвим кроком на шляху стабілізації параметрів аграрного сектору [4, с. 67]. Механізм державно-приватного партнерства є ефективним завдяки поєднанню ресурсів партнерів, розподілу ризику та прибутку від реалізації проекту. Водночас ефективна реалізація таких проектів потребує врахування потенційних розбіжностей у пріоритетах і стратегічних цілях учасників партнерства – державних органів, фінансових установ та аграрного бізнесу. Передумовами для формування життєздатних моделей державно-приватного співробітництва є досягнення узгодженості інтересів сторін та гармонізація економічних і соціальних завдань. В перспективі концептуальні засади державної політики регулювання діяльності аграрного підприємництва повинні базуватися на основі ДПП.

Модель державно-приватного партнерства для аграрного підприємництва – це платформа співпраці, інвестицій та інновацій для сталого розвитку українського села. Вона передбачає створення агрокластерів, фермерських кооперативів, у яких держава виступатиме співзасновником або регулятором, а приватний сектор – оператором, який забезпечує ефективне управління та прибутковість. Приватними інвесторами можуть виступати агрохолдинги, банки та фінансові установи, ІТ-компанії та інші зацікавлені особи [10, с. 30].

Огляд ФАО проектів ДПП для сталого розвитку сільського господарства у 15 країнах підтверджує, що понад половина ДПП була спрямована на розвиток ланцюга створення вартості, а четверта частина на інновації та передачу технологій. Розподіл повноважень був наступним. Державні партнери несли основну відповідальність за визначення суспільної корисності, якої слід досягти шляхом реалізації проектів ДПП та пріоритетів відповідно до планів соціально-економічного розвитку. Їхнім завданням було також створити сприятливе середовище для ДПП в агросфері шляхом забезпечення підтримки сільської інфраструктури, фінансових стимулів для участі фермерів та правил захисту права на землю

та інтелектуальну власність. Приватні партнери зазвичай керували реалізацією проектів на місцях, забезпечуючи фінансування та ринки для інноваційної продукції та сільськогосподарської продукції з доданою вартістю. Роль неурядових організацій полягала в забезпеченні залучення дрібних фермерів та малих та середніх підприємств, організації виробників у групи для зменшення операційних витрат та наданні технічної підтримки. Виробники виступали як бенефіціарами проектів ДПП (тобто тими, хто використовує інновації), так і приватними партнерами через свою роль постачальників сировини [7]. Визначено чотири поширені типи проектів: 1) партнерства, спрямовані на розвиток сільськогосподарських ланцюгів створення вартості; 2) партнерства для спільних сільськогосподарських досліджень, інновацій та передачі технологій; 3) партнерства для створення та модернізації ринкової інфраструктури; 4) партнерства для надання послуг з розвитку бізнесу фермерам та малим і середнім підприємствам.

Державно-приватне партнерство в Україні повинно бути спрямованим на спільне формування логістичних хабів, переробних потужностей та спільне надання інших послуг, які недоступні малим та середнім аграрним підприємствам. Фінансові інструменти, що використовуються в рамках ДПП, мають забезпечити залучення інвестицій та стимулювання господарств до користування спільними активами. Це сприятиме підвищенню економічної стійкості та конкурентоспроможності малих та середніх агровиробників шляхом спільного інвестування в критичну інфраструктуру, технології та доступ до ринків. Таким чином, модель ДПП може бути реалізована для забезпечення сталого розвитку сільських територій, шляхом укладення договорів між публічними і приватними партнерами у сфері виробництва сільськогосподарської продукції та соціальної сфері села. Можливість кооперації для дрібного і середнього аграрного бізнесу шляхом створення інтегрованої підприємницької структури на засадах ДПП має перспективи.

Концептуальна модель ДПП для аграрного підприємництва, яка відображає суб'єкти об'єкти, критерії відбору підприємств, очікувані вигоди для фермерів, держави та громад подана на рис. 1

Обґрунтування механізму ДПП для аграрного підприємництва та його цільових орієнтирів доцільно включити до стратегій розвитку об'єднаних територіальних громад та програм розвитку сільського господарства аграрних департаментів обласних державних адміністрацій.

Нестача коштів у фермерських господарствах, значною мірою сприяє зниженню рівня продовольчої безпеки. Покращення їх фінансування шляхом ефективною співпраці в рамках державно-приватного партнерства стимулює сталий розвиток сільського господарства в країні. Такий механізм сприяє збільшенню доходів населення завдяки сільському господарству, а також зміцнює сільськогосподарську продуктивність [11].

Фінансові інструменти, які використовуються в рамках ДПП для аграрного підприємництва, спрямовані на забезпечення залучення інвестицій та стимулювання фермерів до користування спільними активами. Організаційно-фінансовий механізм державно-приватного партнерства для аграрного підприємництва повинен передбачати:

1. Формування спільного інвестиційного фонду за наступним співвідношенням: держава – 30% (грантове фінансування або фінансування за рахунок бюджетних програм розвитку сільських територій), приватний інвестор – 50% (фінансові інвестиції та основний капітал), фермери чи їх об'єднання – 20% (пайові внески).

2. Державний внесок: органи місцевого самоврядування або держава надають земельні ділянки (на умовах довгострокової оренди до 20 років), забезпечують підготовку інженерних мереж, податкові пільги, гарантії приватному партнеру для залучення довгострокових банківських кредитів, часткову компенсацію відсоткових ставок, забезпечують доступ до державних програм підтримки (гранти на садівництво, на переробку, підтримка молодих фермерів та ін.).

3. Приватний внесок: приватні інвестори здійснюють та залучають інвестиції у виробничу, переробну та логістичну інфраструктуру, беруть участь у програмах державно-гарантованого фінансування, організовує разом з науково-дослідними установами та навчальними закладами освітні програми для фермерів.

4. Приватний інвестор експлуатує об'єкт протягом узгодженого терміну, надаючи послуги фермерам за встановленими тарифами, які регулюються договором ДПП.

5. Обов'язковою умовою для фермерів є участь у місцевому аграрному кооперативі, який є партнером ДПП, або підписання довгострокового (від 3 років) контракту на постачання мінімум 50% врожаю своєї основної продукції до логістичного хабу.

Рис. 1. Концептуальна модель державно-приватного партнерства для аграрного підприємництва

Джерело: сформовано авторами на основі власних досліджень

6. Держава компенсує фермерам частину вартості послуг зберігання/переробки (до 30%), надаючи ваучери або субсидії фермерам на користування послугами об'єктів ДПП стимулюючи попит та завантаженість.

7. Фермерські господарства, які підписали договори рамках державно-приватного партнерства отримують доступ до цільових кредитів (на закупівлю сертифікованого насіння, обладнання, або поповнення обігових коштів) з компенсацією відсоткової ставки до 10% річних).

8. Після закінчення терміну дії договору ДПП (через 20-30 років), об'єкт передається у власність громади або кооперативу.

9. З метою контролю виконання договору, створюється наглядова рада об'єкта ДПП. Склад представників ради формується пропорційно до здійснених внесків: держава – 30%, приватний інвестор – 50%, фермери чи їх об'єднання – 20%.

10. Створення єдиного онлайн-порталу ДПП у агросекторі, інтегрованого із Державним аграрним реєстром.

Сфери відповідальності та співпраці держави та приватного сектору в процесі ДПП для аграрного підприємництва наведено у табл. 1.

Сфери та об'єкти співпраці в процесі державно-приватного партнерства для аграрного підприємництва

Сфера відповідальності	Об'єкти ДПП	Відповідальність держави	Відповідальність приватного сектору
Логістика та зберігання	Агрологістичний хаб (склади, холодильні камери, фасувальні лінії спільного користування).	Надання земельної ділянки, підведення комунікацій.	Проектування, будівництво, операційне управління.
Переробка	Міні-цехи з первинної переробки (сушіння зерна, виробництво олії, молочні міні-заводи).	Сприяння отриманню дозвільної документації, часткова компенсація вартості обладнання.	Інвестиції в обладнання, технологічний процес, збут.
Технології	Центри спільного користування технікою (дорога високопродуктивна техніка, комбайни, GPS-навігатори, цифрові рішення, дрони, системи точного зрошення).	Компенсація відсоткових ставок за кредитами на закупівлю техніки.	Обслуговування, графік використання, тарифікація послуг.
Збут	Експортно-маркетингова платформа (спільна торгова марка, участь у міжнародних виставках).	Створення сприятливого регуляторного середовища для експорту.	Управління брендом, пошук зовнішніх ринків.

Джерело: сформовано авторами на основі власних досліджень

В багатьох країнах світу за допомогою механізмів державно-приватного партнерства чи публічно-приватного партнерства передбачають взаємодію між приватними партнерами та державними структурами, інституціями та органами місцевого самоврядування із приватними партнерами, тобто інвесторами, які юридично закріплені в законодавстві. Зважаючи на те, що умови такого партнерства дещо різняться між собою відповідно до кожної іншої країни, основними критеріями визначаються стан державно-владних відносин у країні, стан соціально-економічного розвитку країни, її виробничі відносини, інвестиційна привабливість, рівень життя населення. Форма ДПП є найкращими способом підтримки розвитку аграрних підприємств і, відповідно, підвищення їх ефективності та якості аграрної продукції.

У деяких сферах ДПП є єдиним способом отримання соціальних вигод, наприклад, для вирішення глобальних проблем, які вимагають узгоджених дій та нових стратегій, таких як зміна клімату, біорізноманіття, старіння фермерів, продовольча безпека, для створення дуже дорогої фізичної та інформаційної інфраструктури або для вирішення складних проблем та стратегічних викликів, таких як зелене зростання, що вимагає численних навичок та, іноді, міждисциплінарних підходів [5].

Результатами реалізації проектів ДПП в аграрному секторі слід визначити: соціальну спрямованість функціонування інфраструктури шляхом оптимізації людського потенціалу в аграрній сфері (забезпечення робочими місцями у сільській місцевості; підготовка, залучення фахівців; зменшення тенденцій до міграції); удосконалення управлінських та виробничих процесів за рахунок створення інтегрованих підприємницьких структур (кластерів), холдингів та особливих економічних зон; розширення можливостей наукової та освітньої сфер, які спеціалізуються на аграрному секторі; розвиток підприємницького середовища та соціальної відповідальності [12, с. 690].

Розроблення єдиного підходу до розвитку ДПП, визначення пріоритетних сфер його застосування та особливостей використання при вирішенні завдань розвитку аграрного підприємництва є особливо важливим у нинішніх умовах. Не менш важливою є активізація й інших видів державної підтримки та регулювання діяльності аграрного підприємництва.

Висновки. Оскільки активізація сталого розвитку аграрного підприємництва сприяє забезпеченню продовольчої безпеки країни, соціального захисту та добробуту населення, зменшенню екологічного навантаження, впровадженню агроінновацій, суттєве значення для національної економіки має розвиток ДПП в аграрному секторі.

Враховуючи існуючі тенденції на ринку, можна стверджувати, що найбільш затребуваними напрямками для ДПП можуть бути: вирощування плодово-ягідних, овочів відкритого та закритого ґрунту; виробництво органічної продукції спрямованої на експорт; створення сільськогосподарських коопера-

тивів із повним циклом вирощування, обробки, зберігання, переробки та збуту продукції; створення на корпоративних засадах в межах певної територіальної громади спільних виробничих потужностей щодо переробки сільськогосподарської сировини; спільне освоєння технологій вирощування сільськогосподарських тварин.

Успішні зарубіжні практики впровадження ДПП в аграрному секторі, недостатня інноваційна активність агровиробників та нестача фінансових ресурсів у малих та середніх фермерів на інноваційну діяльність актуалізує застосування проектів ДПП в Україні. Такий інструмент є альтернативним механізмом фінансування інноваційних проектів в аграрному секторі для здійснення та прискорення модернізаційних перетворень. Реалізація таких проектів сприяє одержанню синергетичного ефекту, який направлено на підвищення ефективності діяльності держави та аграрного підприємництва шляхом їх спільної роботи.

В Україні на сьогодні відсутні приклади успішного впровадження ключових проектів державно-приватного партнерства у сфері сільськогосподарського виробництва, що зумовлює необхідність проведення подальших ґрунтовних наукових досліджень з метою формування ефективного механізму взаємодії між державою та аграрним бізнесом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Тарабановський П. П. Теоретичне обґрунтування державно-приватного партнерства як інструменту стимулювання кредитування сільськогосподарських виробників. *Бізнес Інформ*. 2025. №5. С. 399–408. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-5-399-408>
2. Усата Н.В. Державно-приватне партнерство в аграрному секторі: концептуальні засади розвитку. *Економіка та управління АПК*. 2023. № 2. С. 65–72. DOI: <https://doi.org/10.33245/2310-9262-2023-185-2-65-72>
3. Reznik N. Development of Public-Private Partnerships in The Agrarian Sector of Ukraine: Digitalization as a Priority. *International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)*. 2019. Vol. 8 (3). P. 275–281.
4. Дідковська Л.І. Аналіз світових тенденцій поширення державно-приватного партнерства у зрощуваному землеробстві. *Економіка АПК*. 2019. № 7. С. 66–72.
5. Moreddu C. Public-Private Partnerships for Agricultural Innovation: Lessons From Recent Experiences. *OECD Food, Agriculture and Fisheries Papers*. 2016. No. 92, OECD Publishing, Paris. DOI: <https://doi.org/10.1787/5jm55j9p9rmx-en>
6. Hermans F., Geerling-Eiff F., Potters J., Klerkx L. (2019). Public-private partnerships as systemic agricultural innovation policy instruments – Assessing their contribution to innovation system function dynamics. *NJAS: Wageningen Journal of Life Sciences*. 2019. Vol.88 (1). P. 76–95. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.njas.2018.10.001>
7. Rankin M., Gálvez Nogales E., Santacoloma P., Mhlanga N., Rizzo, C. Public-private partnerships for agribusiness development – A review of international experiences. 2016. FAO. Rome, Italy. 164 p.
8. Гуменюк М.М., Шпикуляк О.Г., Неміш Д.В., Шеленко Д.І. Інституціоналізація державної підтримки розвитку малого аграрного підприємництва в умовах воєнного стану: регіональний аспект. *Вісник аграрної науки*. 2023. № 11. С. 67–76. DOI: <https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202311-09>
9. Лопатинський Ю. М., Кобеля З. І., Галицький А. Е. Структурно-функціональні засади розвитку підприємництва на сільських територіях. *Економіка АПК*. 2021. № 12. С. 65–73. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202112065>
10. Неміш Д.В., Гуменюк М.М. Рекомендації щодо забезпечення сталого розвитку фермерських господарств регіону в умовах воєнного та повоєнного часу. Івано-Франківськ: Підприємець Майданчук І.І., 2025. 32с.
11. Amuda Y., Parveen R. Public-Private Partnerships in driving Sustainable Agricultural Growth for Addressing Poverty and Food Insecurity in Nigeria . *Journal of Ecohumanism*. 2024. Vol. 3. No. 4. P. 3228–3240. DOI: <https://doi.org/10.62754/joe.v3i4.384110.62754>
12. Круглов В.В., Терещенко Д.А. Реалізація проектів державно-приватного партнерства в аграрному секторі. *Публічне управління та регіональний розвиток*. 2021. №13. С. 675–698. DOI: <https://doi.org/10.34132/pard2021.13.06>

REFERENCES:

1. Tarabanovskiy, P. (2025). Teoretychne obgruntuvannya derzhavno-pryvatnoho partnerstva yak instrumentu stymuliuvannya kredyтування silskohospodarskykh vyrobnykiv [A Theoretical Substantiation of Public-Private Partnership as a Tool for Stimulating Agricultural Producers' Access to Lending]. *Biznes Inform – Business Inform*, vol. 5, pp. 399–408. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-5-399-408>
2. Usata, N. (2023) Derzhavno-pryvatne partnerstvo v ahrarnomu sektori: kontseptualni zasady rozvytku [Public-private partnership in the agrarian sector: conceptual framework for development]. *Ekonomika ta upravlinnia APK – AIC Economics and Management*, vol. 2, pp. 65–72. DOI: <https://doi.org/10.33245/2310-9262-2023-185-2-65-72>
3. Reznik, N. et al. (2019). Development of Public-Private Partnerships in The Agrarian Sector of Ukraine: Digitalization as a Priority. *International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)*, vol. 8 (3), pp. 275–281.

4. Didkovska, L. (2019). Analiz svitovykh tendentsii poshyrennia derzhavno-pryvatnoho partnerstva u zroshuvanomu zemlerobstvi [Analysis of world tendencies of implementation of public-private partnership in irrigation]. *Ekonomika APK – Ekonomika APK*, vol. 26 (7), pp. 66–72.
5. Moreddu, C. (2016). Public-Private Partnerships for Agricultural Innovation: Lessons From Recent Experiences. *OECD Food, Agriculture and Fisheries Papers*, no. 92, OECD Publishing, Paris. DOI: <https://doi.org/10.1787/5jm55j9p9rmx-en>
6. Hermans, F., Geerling-Eiff, F., Potters, J., & Klerkx, L. (2019). Public-private partnerships as systemic agricultural innovation policy instruments – Assessing their contribution to innovation system function dynamics. *NJAS: Wageningen Journal of Life Sciences*, vol. 88 (1), pp.76–95. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.njas.2018.10.001>
7. Rankin, M., Gálvez Nogales, E., Santacoloma, P., Mhlanga, N. & Rizzo, C. (2016). Public–private partnerships for agribusiness development – A review of international experiences. FAO. Rome, Italy. 164 p.
8. Humenyuk, M., Shpykuliak, O., Nemish, D., & Shelenko D.I. (2023) Instytutsionalizatsiia derzhavnoi pidtrymky rozvytku maloho ahrarnoho pidpriemnytstva v umovakh voiennoho stanu: rehionalnyi aspekt [Institutionalization of support for state development of small agrarian entrepreneurship under martial law: regional aspect]. *Visnyk ahrarnoi nauky – Bulletin of Agricultural Science*, no. 11, pp. 67–76. DOI: <https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202311-09>
9. Lopatynskiy, Yu., Kobelia, Z., & Halytskyi, A. (2021). Strukturno-funktsionalni zasady rozvytku pidpriemnytstva na silskykh terytoriiakh [Structural and functional principles of entrepreneurship development in rural areas]. *Ekonomika APK – Ekonomika APK*, vol. 28(12), pp. 65-73. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202112065>
10. Nemish, D., & Humenyuk, M. (2025). Rekomendatsii shchodo zabezpechennia staloho rozvytku fermerskykh hospodarstv rehionu v umovakh voiennoho ta povoiennoho chasu [Recommendations for ensuring sustainable development of farms in the region in wartime and post-war times]. Ivano-Frankivsk: Pidpriemets Maidanchuk I.I. (in Ukrainian)
11. Amuda, Y. J. ., & Parveen, R. . (2024). Public-Private Partnerships in driving Sustainable Agricultural Growth for Addressing Poverty and Food Insecurity in Nigeria. *Journal of Ecohumanism*, vol. 3 (4), pp. 3228–3240. DOI: <https://doi.org/10.62754/joe.v3i4.384110.62754>
12. Kruhlov, V., & Tereshchenko, D. (2021). Realizatsiia proektiv derzhavno-pryvatnoho partnerstva v ahrarnomu sektori [Implementation of Public-Private Partnerships projects in the Agricultural Sector]. *Publichne upravlinnia ta rehionalnyi rozvytok – Public Administration and Regional Development*, vol. (13), pp. 675–698. DOI: <https://doi.org/10.34132/pard2021.13.06>

УДК 334.72 : 631.15

JEL L32, Q13, Q14,

Гуменюк Мар'яна Мирославівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бізнесу та управління персоналом, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; старший науковий співробітник, Прикарпатська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту сільського господарства Карпатського регіону Національної академії аграрних наук України. **Неміш Дмитро Васильович**, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи, Прикарпатська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту сільського господарства Карпатського регіону Національної академії аграрних наук України. **Державно-приватне партнерство у забезпеченні інноваційно-інвестиційного розвитку аграрного підприємництва.**

Стаття присвячена дослідженню ролі державно-приватного партнерства у забезпеченні інноваційно-інвестиційного розвитку аграрного підприємництва. Розкрито суть та механізм ДПП в аграрному секторі. Обґрунтовано доцільність застосування ДПП для забезпечення сталого розвитку аграрного підприємництва та сільських територій. Встановлено, що механізм ДПП є ефективним завдяки поєднанню ресурсів, розподілу ризику та прибутку від реалізації проекту. Запропоновано концептуальну модель ДПП для аграрного підприємництва, яка відображає суб'єкти об'єкти, критерії відбору підприємств, очікувані вигоди для фермерів, держави та громад. Визначено інструменти організаційно-фінансового механізму ДПП для аграрного підприємництва. Зазначено, сфери відповідальності та співпраці держави та приватного сектору в процесі ДПП для аграрного підприємництва.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, аграрне підприємництво, інноваційний розвиток, концептуальна модель, механізм фінансування.

UDC 334.72 : 631.15

JEL L32, Q13, Q14

Mariana Humeniuk, PhD in Economics, Docent, Associate Professor at the Department of Business and Human Resource Management, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University; Senior Researcher, Pre-Carpathian State Agricultural Experimental Station of the Institute of Agriculture of the Carpathian Region of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine. **Dmytro Nemish**, PhD in Economics, Senior Researcher, Deputy Director for Research, Pre-Carpathian State Agricultural Experimental Station of the Institute of Agriculture of the Carpathian Region of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine. **Public-private partnership in ensuring innovative and investment development of agricultural entrepreneurship.**

The article is devoted to the study of the role of public-private partnership in ensuring the innovative and investment development of agricultural entrepreneurship. The essence and mechanism of PPP in the agricultural sector are revealed. The expediency of using PPP to ensure the sustainable development of agricultural entrepreneurship and rural areas is substantiated. It is established that the PPP mechanism is effective due to the combination of resources, risk distribution and profit from the implementation of the project. It is considered as an alternative to financing innovative projects in the agricultural sector. A conceptual model of PPP for agricultural entrepreneurship is proposed, which reflects the subjects and objects, criteria for selecting enterprises, expected benefits for farmers, the state and communities. The instruments of the organizational and financial mechanism of PPP for agricultural entrepreneurship are determined. It is established that it is advisable to form a joint investment fund where the share of the state will be 30%, the private investor 50%, and farmers or their associations 20%. It is noted that the areas of responsibility and cooperation of the state and the private sector in the PPP process for agricultural entrepreneurship. The prerequisites for the formation of viable models of public-private cooperation are achieving consistency of interests of the parties and harmonization of economic and social tasks. The most popular areas for PPP in the agricultural sector may be the cultivation of fruits and berries and vegetables, the production of organic products, the creation of agricultural cooperatives with a full growing cycle. It has been established that it is advisable to include the justification of the PPP mechanism for agricultural entrepreneurship and its target benchmarks in the development strategies of united territorial communities and agricultural development programs of agrarian departments of regional state administrations. The feasibility of implementing foreign experience of public-private partnership in Ukraine is emphasized.

Keywords: public-private partnership, agrarian entrepreneurship, innovative development, conceptual model, financing mechanism.